

Sygn. akt VI U 802/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania **J. S.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.**

z dnia 8 lutego 2013 r. znak (...)

w sprawie: **J. S.**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych**

Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu J. S. prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2013 roku,

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji,

III zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz ubezpieczonego J. S. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VIU 802/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 lutego 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu J. S. prawa do emerytury w oparciu o przepis art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony udokumentował 29 lat, 3 miesiące i 28 dni stażu ubezpieczeniowego. Organ rentowy nie uwzględnił do okresów pracy szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) od 4.09.1969 r. do 30.11.1990 r., okresu od 1.12.1990 r. do 16.02.1992 r. w (...) S.A. od 1.12.1990 r. do 16.02.1992 r., okresu pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) od 17.02.1992 r. do 31.07.1992 r. oraz w Przedsiębiorstwie

Produkcyjno Usługowo (...) Spółce z o.o. od 1.08.1992 r. do 31.12.1998 r. Za wskazane okresy ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach. Z tego względu nie było możliwe przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony, który wniósł o przyznanie mu prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Powód J. S. urodzony w dniu (...) roku, złożył w dniu 1 lutego 2013 r. wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Bezspornym jest, iż udokumentował on staż ubezpieczeniowy w wymiarze 29 lat, 3 miesięcy i 28 dni. Organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy w warunkach szczególnych żadnego okresu.

W okresie od 4.09.1969 r. do 30.11.1990 r. oraz od 17.02.1992 r. do 31.07.1992 r. powód był zatrudniony (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) na stanowisku mechanika maszyn budowlanych. Przy czym od 4.09.1969 r. do 5.05.1970 r. odbywał staż jako ślusarz – stażysta. Do jego obowiązków należały prace montażowe związane z montażem i naprawami konstrukcji stalowych oraz rusztowań stanowiących elementy ciężkiego sprzętu budowlanego, tj. żurawi, dźwigów i rusztowań oraz konstrukcji stalowych wind towarowych i osobowych oraz pomostów roboczych. Wszystkie te prace wykonywane były na wysokości. W istocie więc powód wykonywał prace polegające na montażu konstrukcji stalowych na wysokości. W okresie od 1.03.1979 r. do 31.08.1979 r. oraz w okresie od 1.06.1989 r. do 31.05.1990 r. ubezpieczony pracował na budowie eksportowej w ZSRR jako ślusarz - spawacz. W okresie tym zajmował się głównie osadzaniem stolarki okiennej oraz spawaniem.

W okresie od 1.12.1990 r. do 16.02.1992 r. powód był zatrudniony w (...) S.A. na stanowisku mechanika maszyn budowlanych.

W okresie od 1.08.1992 r. do 31.12.1998 r. ubezpieczony pracował w Przedsiębiorstwie Produkcyjno Usługowo (...) Spółka z o.o. na stanowisku ślusarz – spawacz. W okresie tym powód zajmował się przede wszystkim spawaniem różnego rodzaju konstrukcji stalowych, balustrad, ogrodzeń, bram.

Dowód: zeznania świadków J. B. (k. 39-40 akt), M. F. (k. 39-40 akt), H. P. (k. 48-49 akt) przesłuchanie powoda (k. 40-41 akt), akta osobowe, świadectwa pracy k. 9-12 akt ZUS

Przepisy rozporządzenia wykonawczego z 7 lutego 1983 r., które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Obowiązujące normy prawne w sposób jednoznaczny rozstrzygają, jakie środki dowodowe mogą stanowić podstawę do ustalenia konkretnych okoliczności w postępowaniu przed organem rentowym. W związku z tym organ rentowy, rozpoznając wniosek w sprawie prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach, może uwzględnić wyłącznie te okresy pracy w szczególnych warunkach, które zostały udowodnione za pomocą dokumentów. Dokumenty te są dla organu rentowego wiążące nie tylko w pozytywnym, ale i w negatywnym tego słowa znaczeniu. Oznacza to, że z jednej strony przedłożone zaświadczenie jest dowodem na fakt wykonywania przez zainteresowanego pracy w szczególnych warunkach, a z drugiej strony brak takiego zaświadczenia uniemożliwia ustalenie tej okoliczności za pomocą innych środków dowodowych. W przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń

potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym. Zaliczenie nie udokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Na podstawie powyższego nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu o świadczenie emerytalno-rentowe dopuszczalne jest – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. (III UZP 5/85) – przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia. Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie zeznań świadków i akt osobowych.

Sąd uznał zeznania świadków za wiarygodne. Świadczenie dokładnie opisali charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę, ponadto w tym samym czasie byli zatrudnieni w tych samych przedsiębiorstwach co powód. Zarówno świadectwa pracy jak i dokumenty zawarte w aktach osobowych potwierdzają przedstawione powyżej zeznania i dają podstawę do zaliczenia spornych okresów pracy do okresu pracy w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Sąd uznał przy tym za udowodnione następujące okresy:

- okres pracy powoda od 6.05.1970 r. do 28.02. 1979 r., od 1.09.1979 r. do 31.05.1989 r. i od 1.06.1990 r. do 30.11.1990 r. oraz od 17.02.1992 r. do 31.07.1992 r. w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) na stanowisku mechanika maszyn budowlanych. Nie uwzględniono okresów: odbywania stażu oraz dwóch okresów pracy na budowach eksportowych w ZSRR albowiem z przedstawionych dowodów nie wynika, ażeby powód w okresach pracy na budowach eksportowych świadczył pracę w warunkach szczególnych. Wykonywana przez powoda w tych okresach praca wymieniona jest w wykazie A dziale V poz. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

- okres od 1.08.1992 r. do 31.12.1998 r. w Przedsiębiorstwie Produkcyjno Usługowo (...) Spółka z o.o. na stanowisku spawacza. Wykonywana przez powoda w tym okresie praca wymieniona jest w wykazie A dziale XIV poz. 12 w/w rozporządzenia.

Ponieważ zaliczenie wymienionych wyżej okresów spowodowało, że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 1998 r. Nr 162 poz. 1118) i w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.), należało uznać, że ubezpieczony spełnił wszystkie warunki do przyznania mu emerytury.

Kierując się powyższym Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w punkcie 1 wyroku zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2013 r.

Zgodnie z § 2 ust 1 ust 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Ponieważ w postępowaniu przed organem rentowym dokumenty o jakich stanowi § 2 ust 2 pkt 2 rozporządzenia nie zostały przedstawione, Zakład Ubezpieczeń

Spółecznych nie mógł dokonać ustaleń pozwalających na przyznanie dochodzonego świadczenia. Z tego względu należało stwierdzić, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie przepisu art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z przepisem § 3 w zw. z § 12 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r. nr 163, poz. 1348 ze zm.)

SSO Janusz Madej